

Styrets beretning

Foreløpig årsregnskap 2019

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 3.081 millioner kroner (2.450 millioner)
- Resultat 2.563 millioner kroner (2.090 millioner)
- Avkastning på egenkapital 13,7 prosent (12,2 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 17,2 prosent (14,6 prosent)
- Vekst i utlån 4,7 prosent (7,8 prosent) og innskudd 6,6 prosent (5,4 prosent) siste 12 måneder
- Vekst i utlån til privatmarkedet var på 6,4 prosent siste 12 måneder (9,6 prosent) og privatmarkedslån utgjør 69 prosent (67 prosent) av totale utlån
- Vekst i utlån til næringsliv var på 1,1 prosent siste 12 måneder (4,2 prosent)
- Tap på utlån og garantier 299 millioner kroner (263 millioner), 0,18 prosent (0,17 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 12,14 kroner (9,97). Bokført verdi per egenkapitalbevis 90,75 kroner (83,87)

Resultat i fjerde kvartal 2019

- Resultat før skatt 469 millioner kroner (513 millioner)
- Resultat 346 millioner kroner (401 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 7,1 prosent (9,0 prosent)
- Vekst i utlån 1,4 prosent (1,6 prosent) og vekst i innskudd med 2,7 prosent (4,0 prosent)
- Utlån til privatkunder økte med 2,0 prosent i kvartalet (1,4 prosent), 0,5 prosentpoeng høyere enn i tredje kvartal. Utlån til næringslivet økte med 0,3 prosent (1,9 prosent) som var 0,1 prosentpoeng høyere enn i tredje kvartal
- Netto resultat eierinteresser 8 millioner kroner (130 millioner)
- Netto resultat finansielle instrumenter 8 millioner kroner (minus 37 millioner)
- Tap på utlån 103 millioner kroner (67 millioner), 0,25 prosent (0,18 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 1,60 kroner (1,90 kroner)

Hendelser i kvartalet

Konserndirektør teknologi og utvikling ansatt

Astrid Undheim er ansatt som konserndirektør med ansvar for teknologi og utvikling i SpareBank 1 SMN. Hun tiltrer første mars 2020 og blir en del av SpareBank 1 SMNs konsernledelse. Hun kommer fra stilling som Vice President Analytics and Artificial Intelligence i Telenor.

SpareBank 1 SMN er preferert samarbeidsbank for LO

LO inngikk i andre kvartal 2019 en treårig avtale med to prefererte samarbeidsbanker: SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Østlandet. Alle SpareBank 1-bankene skal samtidig ivareta den gode relasjonen med medlemmer og fagbevegelsen.

Banken forventer mange flere kunder knyttet til denne avtalen, særlig i bankens eget markedsområde. Nye kundeforhold skal etableres gjennom digital markedsføring og høy aktivitet mot LO sine medlemmer lokalt.

SpareBank 1 SMN har siden avtaleinngåelsen lyktes godt med å rekruttere nye kunder i LO segmentet, og dette innebærer i stor grad hele kundeforhold. I løpet av fjerde kvartal 2019 har banken hatt sterk vekst i antall nye boliglån blant LO medlemmer, samtidig som salget av andre produkter til LO medlemmer har vært meget tilfredsstillende.

Grønne lån til privatkunder lansert

SpareBank 1 SMN arbeider målrettet med bærekraft. I desember ble tre låneprodukter for privatkunder lansert: grønt boliglån, grønt lån til energiltak og grønt forbrukslån. Det grønne boliglånet er for kunder som bygger, kjøper eller totalrenoverer hus og kvalifiserer til god miljøstandard. Det grønne lånet til energiltak er for kunder som ønsker å gjøre energirettede tiltak, og som har ledig sikkerhet i egen bolig. Det grønne brukslånet er et usikret lån for kunder som ønsker å gjøre energirettede tiltak, og som ikke har mulighet til å ta pant i boligen. Sparebank 1 Finans Midt-Norge lanserte lån til elbil til gunstige betingelser.

SpareBank 1 SMN Regnskapshuset med fortsatt sterk vekst

Den sterke veksten fortsetter i SpareBank 1 SMN Regnskapshuset, og selskapet har av Dagens Næringsliv vært gasellebedrift for femte året på rad.

BN Bolig solgt ved årsskiftet

Konsernet solgte BN Bolig i fjerde kvartal. Selskapet var et fellesprosjekt mellom BN Bank og EiendomsMegler 1 Midt-Norge med sikte på å få en posisjon i markedet for eiendomsmegling i Oslo. Etter flere år med underskudd ble virksomheten solgt.

Forsikringsfusjon

Fremtind Forsikring fikk andre september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring. Dette innebærer at de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring, overføres til Fremtind Livsforsikring. Transaksjonen ble gjennomført første januar 2020.

Resultat for fjerde kvartal 346 millioner kroner (401 millioner)

SpareBank 1 SMN har i fjerde kvartal et resultat på 346 millioner kroner (401 millioner), og en egenkapitalavkastning på 7,1 prosent (9,0 prosent). Resultatet i fjerde kvartal er 142 millioner kroner lavere enn i tredje kvartal 2019. Resultatet per egenkapitalbevis i fjerde kvartal ble 1,60 kroner (1,90) og bokført verdi per egenkapitalbevis 90,75 kroner (83,87).

Driftsresultatet i fjerde kvartal er godt og bedre enn tilsvarende kvartal i 2018. Sammenlignet med foregående kvartal er driftsresultatet noe svakere, i hovedsak som følge av økte tap på utlån.

I fjerde kvartal var det lavere avkastning på finansielle investeringer sammenlignet med tredje kvartal, samtidig som resultatet i SpareBank 1 Gruppen var svakt i fjerde kvartal.

Netto renteinntekter i kvartalet ble 697 millioner kroner (644 millioner), og er 19 millioner bedre enn tredje kvartal. Det er gjennomført en renteøkning på boliglån med virkning fra 8. november, men utlånsmarginene

på boliglån er likevel noe ned i fjerde kvartal sammenlignet med tredje kvartal på grunn av økt markedsrente. Økte innskuddsmarginer og vekst gjør at rentenettoen er høyere enn i tredje kvartal.

Provisjonsinntektene økte fra foregående kvartal med 25 millioner og ble 579 millioner kroner (543 millioner). Det var økte inntekter fra spareprodukter, verdipapirtjenester og regnskapstjenester sammenlignet med forrige kvartal. Inntektene er 36 millioner kroner høyere enn tilsvarende kvartal i 2018, og økningen kommer fra betaling, spareprodukter og regnskapstjenester.

Avkastning på finansielle investeringer var relativt svak i fjerde kvartal og ble 8 millioner kroner (minus 37 millioner) og med det 27 millioner kroner lavere enn i tredje kvartal. Nedgangen fra tredje kvartal tilskrives i hovedsak lavere inntekter på valutaforretninger.

Resultat fra tilknyttede selskaper har en nedgang på 69 millioner kroner fra tredje kvartal og ble 12 millioner kroner (120 millioner). Resultatet i SpareBank 1 Gruppen i fjerde kvartal er sterkt påvirket av et svakt administrasjonsresultat i SpareBank 1 Forsikring.

Driftskostnadene økte med 47 millioner kroner fra tredje til fjerde kvartal og ble 720 millioner (701 millioner).

Tapene i fjerde kvartal økte med 32 millioner kroner fra tredje kvartal, og ble 103 millioner kroner i kvartalet (67 millioner). På utlån til konsernets næringslivskunder var tapene i fjerde kvartal 81 millioner kroner (64 millioner). På utlån til privatmarkedskunder ble tapene i fjerde kvartal 21 millioner kroner (3 millioner).

Utlånsveksten i fjerde kvartal 2019 var 1,4 prosent (1,6 prosent). Vekst i utlån til privatkunder i fjerde kvartal 2019 var 2,0 prosent (1,4 prosent). Veksten i andre halvår var høyere enn i første halvår. Utlån til næringslivskunder økte med 0,3 prosent (1,9 prosent) i fjerde kvartal 2019.

Innskuddene i fjerde kvartal økte med 2,7 prosent (4,0 prosent). I fjerde kvartal 2019 var innskuddsveksten fra Privatmarked 0,9 prosent (reduksjon 1,7 prosent) og fra Næringsliv med 4,0 prosent (4,0 prosent).

Samlet resultat i datterselskapene i fjerde kvartal ble 61 millioner kroner (1 million). Resultatene i selskapene var i grove rekk på samme nivå som i tredje kvartal. Sammenlignet med fjerde kvartal i 2018 var det bedret resultat i EiendomsMegler 1, SpareBank 1 SMN Invest og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN.

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2019 ble 17,2 prosent (14,6 prosent). Innføring av nytt kapitalkravsregelverk per 31. desember 2019 medfører at tallene ikke er sammenlignbare. Som et ledd i tilpasningen til CRD IV/CRR vedtok Finansdepartementet 19. desember 2019 at innføring av SMB-rabatt, samt fjerning av Basel I-gulvet implementeres med virkning fra 31. desember 2019. Effekten av bortfall av Basel 1-gulvet utgjør omlag 2,0 prosentpoeng og innføring av SMB-rabatten om lag 0,3 prosentpoeng i bedret kjernekapitaldekning.

Regnskap 2019

Resultat for 2019 er 474 millioner kroner bedre enn samme periode i 2018

Resultat før skatt for 2019 ble 3.081 millioner kroner (2.450 millioner). Overskuddet er 2.563 millioner kroner (2.090 millioner) og avkastning på egenkapitalen 13,7 prosent (12,2 prosent).

Samlede driftsinntekter i 2019 utgjorde 4.976 millioner kroner (4.580 millioner). Det gir en økning på 397 millioner kroner fra året før. Av inntektsveksten kommer 247 millioner kroner fra bankdriften og 149 millioner fra bankens datterselskaper.

Resultatandelen av eierinteresser og tilknyttede selskaper var 879 millioner kroner (416 millioner) inklusiv gevinst ved etablering av Fremtind på 460 millioner kroner og 116 millioner kroner er bankens andel av oppskrivning av eiendommer i SpareBank 1 Forsikring.

Avkastning på finansielle instrumenter ble 307 millioner kroner (334 millioner).

Driftskostnadene ble 2.797 millioner kroner (2.624 millioner) i 2019. Av økningen på 173 millioner kroner kommer 102 millioner kroner fra bankdriften og 71 millioner fra økt aktivitet i datterselskapene.

Tap på utlån og garantier ble på 299 millioner kroner (263 millioner), i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet.

Veksten i utlån og innskudd fortsetter, og banken øker sin markedsandel i privatmarkedet. Samlede utlån økte med 4,7 prosent (7,8 prosent) og innskuddene med 6,6 prosent (5,4 prosent) siste 12 måneder.

Ren kjernekapitaldekning var per 31. desember 2019 17,2 prosent (14,6 prosent). Ny målsatt ren kjernekapitaldekning som følge av regelendringer er 16,9 prosent.

Resultat per egenkapitalbevis var 12,14 kroner (9,97). Bokført verdi var 90,75 kroner (83,87) per egenkapitalbevis, inklusive foreslått utbytte for 2019 på 6,50 kroner

Kursen på bankens egenkapitalbevis (MING) var ved årsskiftet 100,20 kroner (84,20).

Forslag til overskuddsdisponering

Det er morbankens regnskap som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet. Morbankens disponible resultat inkluderer mottatt utbytte fra datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, og er korrigert for rentekostnader på hybridkapital etter skatt.

I konsernregnskapet foretas full konsolidering av datterselskaper, mens resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet konsolideres etter egenkapitalmetoden. Utbytte inkluderes derfor ikke i konsernresultatet.

Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster på 34 millioner kroner.

Samlet beløp til disponering er med dette 2.182 millioner kroner.

Forskjell konsern - morbank	2019	2018
Årsoverskudd konsern	2.563	2.090
Renter hybridkapital	-46,9	-36
Årsoverskudd konsern ekskl renter hybridkapital	2.516	2.054
Resultat i datterselskaper	-286	-165
Utbytte og konsernbidrag datterselskap	162	151
Resultatandel tilknyttede selskaper	-879	-416
Utbytte fra tilknyttede selskaper	704	355
Elimineringer konsern	-2	-93
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	2.216	1.887
Overskuddsdisponering	2019	2018
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	2.216	1.887
Overført fond for urealiserte gevinster	-34	-29
Årsoverskudd til disponering	2.182	1.857
Utbytte	840	661
Utjevningsfond	555	526
Grunnfondskapital	313	297
Gaver	474	373
Sum disponert	2.182	1.857

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og eierkapitalen i henhold til deres relative andel av egenkapitalen, slik at utbytte og avsetning til utjevningsfond utgjør 64,0 prosent av det disponerte resultatet.

Resultat per egenkapitalbevis ble 12,14 kroner, av dette foreslår styret overfor bankens representantskap et kontantutbytte på 6,50 kroner, totalt 840 millioner. Dette gir en utdelingsgrad til egenkapitalbeviserne på 53,6 prosent av resultat per egenkapitalbevis. Videre foreslår styret at bankens representantskap avsetter 474 millioner kroner i samfunnsutbytte, også tilsvarende en utdelingsgrad på 53,6 prosent. Av dette beløpet foreslås overført 274 millioner kroner til Sparebankstiftelsen SMN og 200 millioner i samfunnsutbytte til allmenntilgjengelige formål. Utjevningsfondet og grunnfondet tilføres henholdsvis 555 millioner kroner og 313 millioner kroner.

Etter disponering av resultatet for 2019 er egenkapitalbevisbrøken fortsatt 64,0 prosent.

Økte netto renteinntekter

Netto renteinntekter økte i 2019 med 284 millioner kroner til 2.687 millioner (2.403 millioner). Økningen skyldes utlans- og innskuddsvekst til privat- og næringslivskunder, høyere innskuddsmarginer, samtidig som økte markedsrenter har gitt bedre forrentning på bankens egenkapital.

Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har gjennom 2019 økt med omtrent 80 punkter. Selv om det i perioden er gjennomført fire generelle rentøkninger er marginene på utlån svekket med om lag 15 punkter i 2019, mens innskuddsmarginene er styrket med om lag 30 punkter. Siste rentøkning på boliglån ble gjennomført med virkning fra 7. november 2019 etter Norges Bank økning av styringsrenten i september.

Økte andre inntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte i 2019 med 113 millioner kroner til 2.290 millioner (2.177 millioner).

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjonsinntektene for lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1

Næringskreditt utgjorde per 31. desember 2019 samlet 365 millioner kroner (366 millioner). Svakere marginer på lånene solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt kompenseres av høyere solgt utlånsvolum.

Andre provisjonsinntekter ble 1.925 millioner kroner (1.811 millioner). Veksten på 114 millioner kroner er i hovedsak drevet av økte inntekter på betaling, eiendomsmegling, regnskapstjenester og verdipapirtjenester.

Høy produktdekning hos kundene er viktig for banken. Det gir høy kundetilfredshet og en diversifisert inntektsstrøm for banken.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	2019	2018	Endring
Betalingstjenester	233	208	25
Kredittkort	59	60	-0
Sparing og forvaltning	100	102	-2
Forsikring	183	174	9
Garantiprovisjoner	51	60	-8
Eiendomsmegling	390	369	21
Regnskapstjenester	473	411	62
Markets	386	350	36
Øvrige provisjoner	49	78	-29
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	1.925	1.811	114
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	349	350	-1
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	16	16	0
Sum provisjonsinntekter	2.290	2.177	113

Avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 307 millioner kroner (334 millioner) i 2019. Dette fordeler seg slik:

- Finansielle derivater har gitt gevinster på 132 millioner kroner (187 millioner). Dette er i all hovedsak gevinster på renteinstrumenter og tilskrives renteoppgang gjennom 2019. Det er netto tap på obligasjonsporteføljen på samlet 20 millioner kroner (tap 77 millioner)
- Tap ved sikringsbokføring ble 9 millioner kroner (tap 4 millioner)
- Gevinst på aksjer i banken og datterselskaper var 120 millioner kroner (96 millioner). Dette er i hovedsak gevinst på aksjer i Visa (42 millioner kroner), badwill ved oppkjøpet av SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank) (31 millioner) og gevinster på aksjer i SpareBank 1 SMN Invest (47 millioner)
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt en gevinst på 9 millioner kroner (10 millioner)
- Inntekter fra valutahandel på 22 millioner kroner (63 millioner) er inntekter fra valutahandel i SpareBank 1 Markets og resultat av kurssvingninger på bankens finansiering i utenlandsk valuta. I fjerde kvartal er det innregnet et agiotap på 18 millioner knyttet til en systemfeil som vedrører tidligere perioder.
- Gevinster på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets var samlet 54 millioner kroner (58 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	2019	2018	Endring
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-20	-77	56
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	132	187	-55
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-9	-4	-6
Gevinst/(tap) på aksjer	120	96	24
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	9	10	-1
Gevinst/(tap) på valuta	22	63	-40
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	54	58	-5
Netto resultat fra finansielle instrumenter	307	334	-27

Produktselskaper og andre tilknyttede selskaper

Gjennom produktselskapene får bankens kunder tilgang til et bredere produktspekter og banken mottar provisjonsinntekter. Produktselskapene gir også banken avkastning på investert kapital.

Samlet resultat i produktselskapene og andre tilknyttede selskaper ble 418 millioner kroner (416 millioner) i 2019. I tillegg har SpareBank 1 SMN en gevinst på 460 millioner kroner knyttet til etablering av Fremtind i første kvartal 2019.

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen er 19,5 prosent. SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Gruppen Finans.

SpareBank 1 Gruppen eier 65 prosent av skadeforsikringsselskapet Fremtind som ble etablert per første januar 2019. DNB eier resten av selskapet.

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt for 2019 ble 1.503 millioner kroner (1.480 millioner). Resultat er løftet av oppskrivning av eiendommer i livselskapet på samlet 597 millioner kroner. For øvrig er resultatet i 2019 preget av fusjonskostnader i Fremtind, økt skadeprosent og svakt administrasjonsresultat i SpareBank 1 Forsikring.

SpareBank 1 SMNs andel av resultatet per fjerde kvartal 2019 ble 252 millioner kroner (289 millioner), hvor oppskrivninger av eiendom utgjorde 116 millioner kroner.

I fjerde kvartal 2019 ble resultatet i SpareBank 1 Gruppen svakt, og dette tilskrives i stor grad negativt administrasjonsresultat i SpareBank 1 Forsikring, blant annet som følge av at administrasjonsavsetningen på fripoliser ble styrket med 400 millioner kroner.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Per 31. desember 2019 har banken solgt lån på samlet 39,8 milliarder kroner (38,1 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende 34,6 prosent (35,2 prosent) av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 20,9 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i 2019 ble 26 millioner kroner (minus 7 millioner).

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31. desember 2019 er utlån på 1,7 milliarder kroner (1,8 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel er 31,0 prosent av selskapet og bankens andel av resultatet for 2019 ble 21 millioner kroner (15 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringsseidendom og bankens eierandel i BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i 2019 ble 75 millioner kroner (131 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,3 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet for 2019 er 13 millioner kroner (23 millioner), og andel av porteføljen er 946 millioner kroner (923 millioner). Resultatnedgangen tilskrives lavere andel av saldo som rulleres og blir rentebærende.

SpareBank 1 Kredittkort håndterer kredittkortprogrammet i LOfavør. Dette forsterker det forretningsmessige forholdet mellom LO og SpareBank 1-alliansen.

BN Bank

SpareBank 1 SMN eier 35,0 prosent av BN Bank per 31. desember 2019.

Resultatet i BN Bank i 2019 ble 305 millioner kroner (278 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen i 2019 på 8,0 prosent (7,5 prosent) inklusive andel av underskudd i BN Bolig. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank for 2019 ble 113 millioner kroner (97 millioner).

BN Bank skal primært være en privatmarkedsbank og hovedmarkedet er Oslo og Østlandsområdet.

SpareBank 1 Betaling

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1-bankenes eierselskap for betalingsløsningene i Vipps. Vipps har mål om å være Nordens ledende finansteknologimiljø, og for SpareBank 1 SMN vil eierandel og tett samarbeid med Vipps være viktig for å holde på kunderelasjoner etter innføringen av PSD2. Vipps lanserte i 2019 flere tjenester som forenkler bankkundernes hverdag.

SpareBank 1 Betaling fikk i 2019 et underskudd på 58 millioner kroner (underskudd 56 millioner) som utgjør selskapets resultatandel fra virksomheten i Vipps. SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet utgjør 12 millioner kroner (underskudd 12 millioner). I første kvartal korrigerer selskapet det rapporterte resultatet for 2018 med 72 millioner. SpareBank 1 SMN har derfor en positiv resultatandel fra selskapet på 3 millioner kroner for 2019.

Driftskostnader

Samlede kostnader per 31. desember 2019 ble 2.797 millioner (2.624 millioner), en økning på 174 millioner kroner tilsvarende 6,6 prosent.

I banken er kostnadene økt med 102 millioner kroner til 1.364 millioner kroner siste 12 måneder. 12 millioner kroner av veksten er kostnader ved tildeling av egenkapitalbevis til bankens ansatte. Eksklusive dette har kostnadene økt med 7,1 prosent. Veksten er knyttet til utvikling av nye kundeløsninger og økt ressursbruk

for å møte regulatoriske krav. En del av denne ressursbruken er innleide ressurser som fases ut i løpet av første kvartal 2020.

Samlede kostnader i datterselskapene var 1.433 millioner kroner (1.362 millioner) og har økt med 71 millioner siste 12 måneder tilsvarende 5,2 prosent. Økningen er størst i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN og SpareBank 1 Markets og skyldes økt aktivitet som også har gitt resultatforbedring. I tillegg er SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank) datterselskap av SpareBank 1 SMN fra 2019 noe som har økte konsernets kostnadsbase.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 45 prosent (49 prosent), i morbanken 32 prosent (33 prosent).

Konsernet er ikke tilfreds med kostnadsutviklingen og har derfor målsatt at kostnadsveksten skal begrenses til to prosent årlig. I den forbindelse er det etablert et lønnsomhetsprosjekt under navnet «Ett SMN». Prosjektet vil prioritere synergier mellom konsernets forretningsområder, digitalisering, prosesseffektivisering og generelle kostnadsreduksjoner i hele konsernet.

Stabile tap og lavt mislighold

Netto tap på utlån i 2019 ble 299 millioner kroner (263 millioner). Netto tap på utlån utgjør 0,18 prosent av totale utlån (0,17 prosent).

På utlån til konsernets næringslivskunder ble det tapsført 231 millioner kroner (223 millioner) i 2019, i hovedsak knyttet til utlån til oljerelatert virksomhet.

På utlån til privatmarkedskunder ble tapene i 2019 68 millioner kroner (40 millioner), hvor 32 millioner kroner av tapene er knyttet til privatmarkedskunder i banken og 36 millioner kroner til privatmarkedskunder i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 31. desember 2019 utgjør 1.121 millioner kroner (909 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 2.110 millioner kroner (1.682 millioner) tilsvarende 1,26 prosent (1,0 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Alle lån klassifisert i trinn 3 i forventet taps-modellen er definert som problemlån.

Mislighold over 90 dager var 429 millioner kroner (310 millioner). I prosent av brutto utlån er samlet mislighold 0,26 prosent (0,19 prosent). Økningen er i all vesentlighet i privatmarkedsporteføljen.

Andre tapsutsatte engasjement utgjør 1.681 millioner kroner (1.372 millioner). Av brutto utlån utgjør totale andre tapsutsatte engasjement 1,00 prosent (0,86 prosent). Økningen skyldes i hovedsak et fåtall engasjementer innenfor offshorporteføljen.

Det er god kredittkvalitet i utlånsporteføljen. En svært stor andel av årets tap på utlån er knyttet til oljerelatert virksomhet.

Forvaltningskapital på 167 milliarder

Bankens forvaltningskapital per 31. desember 2019 var 167 milliarder kroner (161 milliarder).

Per 31. desember 2019 er utlån på til sammen 42 milliarder kroner (40 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som

utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

God men avtagende vekst i utlån til bolig

Totale utlån har økt med 7,5 milliarder kroner (11,5 milliarder), tilsvarende 4,7 prosent (7,8 prosent) siste 12 måneder og var 167,8 milliarder (160,3 milliarder) per 31. desember 2019.

- Utlån til personkunder økte siste 12 måneder med 6,9 milliarder kroner (9,4 milliarder) til 115,0 milliarder (108,1 milliarder). Vekst på 6,4 prosent (9,6 prosent). En del av veksten i siste del av 2019 er kommet i LO segmentet. Dette er nærmere beskrevet i avsnittet om **Privatmarked** lenger bak i rapporten
- Utlån til bedriftskunder økte siste 12 måneder med 0,6 milliarder kroner (2,1 milliarder) til 52,7 milliarder (52,2 milliarder). Vekst på 1,1 prosent (4,2 prosent)
- Utlån til personkunder utgjorde 69 prosent (67 prosent) av totale utlån til kunder per 31. desember 2019

Nye utlån til bedriftskunder er i hovedsak mindre bedrifter og er prioritert utfra kapitalbegrensninger og lønnsomhetshensyn.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5)

God vekst i innskudd

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 5,3 milliarder kroner (4,1 milliarder) til 85,9 milliarder (80,6 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 6,6 prosent (5,4 prosent).

- Innskudd fra personkunder økte med 2,6 milliarder kroner (1,3 milliarder) til 35,7 milliarder (33,1 milliarder), tilsvarende 7,9 prosent (4,0 prosent)
- Innskudd fra bedriftskunder økte med 2,7 milliarder kroner (2,9 milliarder) til 50,3 milliarder (47,6 milliarder), tilsvarende 5,7 prosent (6,5 prosent)
- Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 68 prosent (67 prosent) eksklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Innskuddsdekningen inklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 51 prosent (50 prosent)

(Fordelt i henhold til sektor – se note 9).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 11,7 milliarder kroner (9,8 milliarder) per 31. desember 2019. Økningen på 1,8 milliarder kroner er et resultat av godt salg og verdiøkninger på aksjefond.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	2019	2018	Endring
Aksjefond	7.437	5.932	1.505
Spareforsikring	740	755	-15
Aktiv forvaltning	3.501	3.147	354
Totalt	11.678	9.834	1.844

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje er økt med 9,0 prosent i 2019. Det har vært tilfredsstillende vekst på alle produktgrupper.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	2019	2018	Endring
Skadeforsikring	888	812	76
Personforsikring	376	351	25
Tjenestepensjon	319	289	30
Totalt	1.583	1.452	131

Privatmarked

Totale utlån i privatmarkedet er 119 milliarder kroner (113 milliarder) og totale innskudd 42 milliarder kroner (40 milliarder) per 31. desember 2019. Dette er utlån til og innskudd fra lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonsforetak i morbanken.

I privatmarkedet ble samlede driftsinntekter 2.177 millioner kroner (2.027 millioner) i 2019. Netto renteinntekter utgjorde 1.372 millioner kroner (1.234 millioner) og provisjonsinntektene 805 millioner (793 millioner). Inntektene har økt i hovedsak som følge av økte utlån og økte marginer på innskudd. Samlede inntekter økte med 150 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 13,1 prosent (13,2 prosent). Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlånsmarginen i 2019 var 1,50 prosent (1,67 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,61 prosent (0,27 prosent) målt mot tremåneders NIBOR. Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har økt i 2019.

Utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet i 2019 ble henholdsvis 5,9 prosent (9,3 prosent) og 4,0 prosent (7,7 prosent).

Konsernet inngikk i august 2019 en treårig avtale med LO om å være preferert samarbeidsbank for LOs medlemmer. Avtalen gir banken tilgang til 900 tusen LO medlemmer med tilbud om svært konkurransedyktige priser på boliglån.

SpareBank 1 SMN har siden avtaleinngåelsen lyktes godt med å rekruttere nye kunder i LO segmentet, og dette innebærer i stor grad hele kundeforhold. I løpet av fjerde kvartal 2019 har banken hatt sterk vekst i antall nye boliglån blant LO medlemmer, samtidig som salget av andre produkter til LO medlemmer har vært meget tilfredsstillende. Veksten har i hovedsak vært i eget markedsområde, og det er knyttet store forventninger til fortsatt vekst både i Midt-Norge og landet for øvrig.

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom.

Bankens distribusjonsmodell for privatmarkedet skal sikre økt salgskraft og kostnadseffektivisering. Salget skal øke i alle kanaler med sterk vekt på økt andel digitalt salg. Privatmarked innførte i 2018 et nytt CRM-system, Iver. Iver har effektivisert og forbedret kundeopplevelsen og styrket samspillet mellom analog og digital betjening. Banken skal opprettholde en sterk fysisk tilstedeværelse og samtidig fortsette kostnadseffektiviseringen.

Næringsliv

Totale utlån til næringslivskunder er 40 milliarder kroner (41 milliarder) og totale innskudd 43 milliarder (39 milliarder) per 31. desember 2019. Dette er en diversifisert portefølje med utlån til og innskudd fra næringslivskunder i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Driftsinntektene ble 1.388 millioner kroner (1.329 millioner) i 2019. Netto renteinntekter ble 1.171 millioner kroner (1.110 millioner) og provisjonsinntektene og avkastning på finansielle investeringer 217 millioner (219 millioner).

Samlede tap i næringslivssegmentet i 2019 er på samme nivå som i 2018 og var 213 millioner kroner (212 millioner) i 2019. Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen oljerelatert virksomhet.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 11,7 prosent (11,3 prosent) i 2019. Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,57 prosent (2,69 prosent) og 0,07 prosent (minus 0,04 prosent) i 2019.

Utlånene ble redusert med 1,7 prosent (vekst 2,1 prosent) og innskuddene økte med 9,0 prosent (1,3 prosent) i 2019.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i 2019 ble 346,5 millioner kroner (226,0 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	2019	2018	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	31,5	17,8	13,6
BN Bolig	-30,2	-40,7	10,5
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	108,3	70,6	37,7
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	149,9	148,5	1,4
SpareBank 1 Markets	43,4	15,1	28,3
SpareBank 1 SMN Invest	47,6	8,0	39,7
SpareBank 1 SMN Spire Finans	-19,8	-	-19,8
Andre selskaper	16,0	6,0	10,0
Sum	346,8	225,4	121,4

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med ambisjon om fortsatt å styrke markedsandelen. Driftsinntektene økte i 2019 og ble 403 millioner kroner (393 millioner), mens driftskostnadene var stabile med 373 millioner kroner (372 millioner). EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i 2019 ble 31,5 millioner kroner (17,8 millioner). Antall solgte boligenheter i 2019 var 6.652 mot 6.633 i samme periode 2018. Selskapets markedsandel per 31. desember 2019 var 36,9 prosent (37,6 prosent).

Selskapet etablerte i 2016 BN Bolig i samarbeid med BN Bank, hvor EiendomsMegler 1 Midt-Norge og BN Bank eide 50 prosent hver. Resultatet i BN Bolig i 2019 ble et underskudd på 30,2 millioner kroner (underskudd 40,7 millioner). Selskapets resultater har ikke vært i tråd med forventningene, og selskapet ble i fjerde kvartal solgt. Det var også underskudd i oppstartsåret 2017, og satsningen på BN Bolig har samlet sett for begge eierne gitt et tap på 109 millioner kroner.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat før skatt på 149,9 millioner kroner i 2019 (148,5 millioner). Selskapet har hatt god inntektsvekst og inntektene ble samlet 386 millioner kroner (337 millioner). Det har også vært en viss kostnadsvekst og driftskostnadene i 2019 ble 184 millioner kroner (155 millioner). Tapene har økt på billån og forbrukslån i 2019 og ble 52 millioner kroner (34 millioner), noe som var i tråd med forventning. Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 8,9 milliarder kroner (7,8 milliarder), der

leasingavtalene utgjør 3,5 milliarder kroner (3,3 milliarder) og billån 5,1 milliarder kroner (4,2 milliarder). Selskapet tilbyr også forbrukslån, og denne porteføljen var ved kvartalsskiftet 257 millioner kroner (259 millioner).

Det har vært god vekst og spesielt på billån til privatkunder hvor veksten siste 12 måneder har vært 22 prosent. Veksten i leasing til SMB markedet var 7 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde per 31. desember 2019 en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 61,2 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i 2019 et overskudd før skatt på 108,3 millioner kroner (70,6 millioner), og med dette en resultatforbedring 53 prosent i forhold til 2018. Driftsinntektene økte til 502 millioner kroner, en vekst på 13,1 prosent fordelt på 5,4 prosent organisk vekst og 7,7 prosent vekst som følge av oppkjøp.

En sterk resultatforbedring skyldes hovedsakelig følgende:

- Igangsatte effektiviseringsprosjekter har bidratt til økte driftsinntekter per årsverk (andel personalkostnad er redusert fra 65,6 prosent til 63,0 prosent)
- Fortsatt sterk kostnadsfokus har bidratt til en vesentlig reduksjon i driftskostnader (andel driftskostnader er redusert fra 14,9 prosent til 11,4 prosent)

Med 13 prosent vekst i 2019 styrker selskapet markedsposisjonen til 25 prosent, som er en økning på nærmere to prosentpoeng. Dette er beregnet som selskapets omsetning av regnskapsbransjens totale omsetning i Trøndelag, Møre og Romsdal og Gudbrandsdal.

Selskapet kan med dette vise til en vesentlig høyere vekst og lønnsomhet enn bransjesnittet. I tillegg er selskapet godt i gang med å skape nye inntektsstrømmer utover den tradisjonelle regnskapsbransjen.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt i 2019 på 47,6 millioner kroner (8,0 millioner).

Selskapet har aksjer til en verdi av 438 millioner kroner (591 millioner) per 31. desember 2019.

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets aksjeholdning utgjør 56,6 millioner kroner av selskapet netto totale inntekter.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel på 66,7 prosent. Øvrige eiere er SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SR Bank, SpareBank 1 Østlandet og SamSpar-bankene. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 147 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets eier SpareBank 1 Kapitalforvaltning 100 prosent. Selskapet er sentralt i SpareBank 1 Markets sin satsing på kapitalforvaltning med en samlet forvaltningskapital på 17 milliarder kroner. Selskapet har 17 ansatte.

SpareBank 1 Markets' konsernresultat før skatt i 2019 ble 43,4 millioner kroner (15,1 millioner). Det har vært høyere inntekter i 2019 for alle forretningsområder sammenlignet med 2018. Inntektsveksten har spesielt økt for emisjoner av egenkapital og obligasjoner. Samlede inntekter inklusive SpareBank 1 Kapitalforvaltning ble 609 millioner kroner (551 millioner)

I SpareBank 1 SMN sitt markedsområde er SpareBank 1 Markets det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor konsernet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

SpareBank 1 SMN Spire Finans (tidligere DeBank)

SpareBank 1 SMN kjøpte i første kvartal 2019 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 SMN Spire Finans. SpareBank 1 SMN Spire Finans er en rendyrket bank for små- og mellomstore bedrifter som spesialiserer seg på fordringsfinansiering. SpareBank 1 SMN Spire Finans har hovedkontor i Trondheim og 19 ansatte. Per 31. desember 2019 har selskapet en utlånskapital på 96 millioner kroner, driftsinntekter i 2019 på 20,6 millioner kroner og resultat før skatt i 2019 på minus 19,8 millioner kroner. Selskapet har planer for å gå i pluss i løpet av en toårsperiode. SpareBank 1 SMN Spire Finans vil drives som et datterselskap i SpareBank 1 SMN. SpareBank 1 SMN øker satsingen på små og mellomstore bedrifter og vil gjennom dette oppkjøpet styrke sitt tilbud innen fordringsfinansiering.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken følger en konservativ likviditetsstrategi som legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 26 milliarder kroner og er finansiert i 24 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Myndighetene stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er beregnet til 148 prosent per 31. desember 2019 (183 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 31. desember 2019 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 51 prosent (50 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 83 prosent (89 prosent) per 31. desember 2019.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde og lån på samlet 40 milliarder kroner (38 milliarder) er solgt per 31. desember 2019.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook stable) og A- (outlook stable). Moody's endret i mai 2019 utsiktene for SpareBank 1 SMN og andre norske banker fra «negative» til «stable» outlook.

Soliditet

Finanstilsynet har fattet vedtak om minimumskrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) for Sparebank 1 SMN. Sparebank 1 SMN-konsernet skal ha ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) som til sammen skal utgjøre 33,3 prosent av et justert beregningsgrunnlag per 31. desember 2018, som utgjør minimum 27 235 millioner kroner. Kravet om lavere prioritet (etterstilt gjeld) skal være oppfylt innen 31. desember 2022.

Per 31. desember 2019 økte motsyklisk buffer fra 2,0 prosent til 2,5 prosent slik at krav til ren kjernekapital økte til 12,5 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. Inklusive et pilar 2-krav på 1,9 prosent er det samlede myndighetskrav 14,4 prosent. Påslaget er hovedsakelig knyttet til eierrisiko, markedsrisiko og konsentrasjonsrisiko på kreditt. Dette tillegget er gjenstand for vurdering fra Finanstilsynet hvert andre år. SpareBank 1 SMN har mål om en ledelsesbuffer på om lag 1 prosent over samlede pilar 1 samt pilar 2-krav til å kunne absorbere svingninger i risikovektet balanse samt svingninger i konsernets resultat. Finansdepartementet har varslet at systemrisikobufferen for IRB-banker vil øke med 1,5 prosent til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020. Dette kravet til ren kjernekapital økte til 15,9 prosent. Med en ledelsesbuffer på 1 prosent, vil det nye målet til banken være 16,9 prosent.

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2019 ble 17,2 prosent (14,6 prosent) og i tråd med målsatt nivå. Myndighetskravet til ren kjernekapitaldekning er 14,4 prosent.

Ren kjernekapitaldekning har økt med 2,7 prosentpoeng i 2019. Risikoveid balanse (beregningsgrunnlaget) er redusert med 3 prosent per 31. desember, på tross av utlånsvekst gjennom 2019. Bortfall av Basel I-gulvet, samt innføring av SMB-rabatten pr 31. desember 2019 reduserte isolert sett beregningsgrunnlaget med 15,4 mrd NOK. Ren kjernekapital har økt med 7,0 prosent i 2019 som følge av et godt resultat og mottatt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen i andre kvartal. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) er 7,5 prosent (7,4 prosent) viser at banken er meget solid. Banken vil fortsatt arbeide med kapitaleffektivisering for å styrke lønnsomhet og soliditet.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. desember 2019 var 90,75 kroner (83,87), og resultatet per egenkapitalbevis ble 12,14 kroner (9,97).

Pris/Inntjening var 8,26 (8,44) og pris/bok 1,10 (1,00). Verdien av konsernets børsnoterte kapital var ved årsskiftet 13 milliarder kroner (10,9 milliarder), hensyntatt eierbrøken er verdien av konsernet 19,7 milliarder kroner.

Kursen ved årsskiftet var 100,20 kroner og det er i 2019 utbetalt 5,10 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2018.

Risikoforhold

Konsernets problemlån preges av utfordringene knyttet til offshorenæringen. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 31. desember 2019 2,8 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende. Det har ikke vært smitteeffekter fra oljerelatert virksomhet til andre bransjer, og det foreligger ingen øvrige vesentlige konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

I 2019 har veksten hos Norges handelspartnere vært svak, men det er forventning om moderat vekst fremover. Det er fortsatt usikkerhet om utviklingen internasjonalt. Norsk økonomi har hatt drahjelp av økte oljeinvesteringer, men det forventes at veksten i oljeinvesteringene blir lavere i 2020. Den norske kronen er på et relativt svakt nivå, noe som er positivt for norsk eksportnæring. Det forventes at kronen vil holde seg svak også fremover. Lønnsveksten forventes å holde seg stabil fremover. Kombinert med et fortsatt lavt rentenivå vurderer banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje vil være lav. Arbeidsledigheten er redusert i bankens markedsområde i løpet av 2019, og banken legger til grunn at nivået vil være lavt også fremover.

Gjeldsveksten blant norske husholdninger har avtatt de siste årene, og boligprisveksten har vært moderat. Renteøkninger vil kunne påvirke boligprisene negativt, og det vil sannsynligvis virke dempende på kredittetterspørselen. En situasjon med fallende boligpriser og forventingen om høyere renter vil sannsynligvis føre til økt sparerate i norske husholdninger, noe som vil kunne gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene og særlig verdsettelse av basisswapper bidrar til volatilitet. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se avsnitt foran om finansiering og likviditet).

Styrket innsats for å bekjempe hvitvasking

Myndighetene krever at bankene forsterker innsatsen mot hvitvasking og terrorfinansiering. SpareBank 1 SMN har i året som har gått jobbet med å gjøre nødvendige tilpasninger til den nye hvitvaskingsloven. I tillegg har banken i 2019 lagt ned et betydelig arbeid i oppdatering av legitimasjon og kundeinformasjon i hele kundeporteføljen i henhold til krav om løpende oppfølging av kundeforhold. I overkant av 50 medarbeidere har i løpet av 2019 vært dedikert til oppgaver knyttet til bankens arbeid mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Forsikringsfusjon

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring AS ble gjennomført med regnskapsmessig virkning fra første januar 2019 med SpareBank 1 Skadeforsikring som overtagende selskap. SpareBank 1 Gruppen AS har en eierandel på 65 prosent og DNB ASA 35 prosent i Fremtind Forsikring AS. Det vises til vårt første kvartalsregnskap 2019 for de regnskapsmessige og likviditetsmessige konsekvenser av denne transaksjonen.

Fremtind Forsikring AS fikk andre september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring AS. Personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring, ble overført til Fremtind Livsforsikring første januar 2020.

Fisjonen av SpareBank 1 Forsikring og DNB Livsforsikring med overføring til Fremtind Livsforsikring der vederlaget er utstedt av Fremtind Forsikring er gjennomført med regnskapsmessige virkning per første januar 2020.

Det er lagt til en grunn en samlet verdi av personrisikoområdet på om lag 6,25 milliarder kroner. Fisjonen vil medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er ca. 1,7 milliarder kroner. SpareBank 1 SMNs andel av denne økningen (19,5 prosent) utgjør ca. 331 millioner kroner og vil inntektsføres i første kvartal 2020.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil få en skattefri gevinst på 937 millioner kroner som følge av denne fisjonen. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 SMNs andel av et eventuelt utbytte på 937 millioner kroner (19,5 prosent), utgjør 183 millioner kroner.

DNB har en opsjon på å kjøpe seg opp fra 35 prosent til 40 prosent i Fremtind Forsikring AS innen 31. mars 2020. Hvis DNB utøver opsjonen vil SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) få en gevinst på om lag 890 millioner kroner. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten.

Utøvelse av opsjonen vil også medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1- bankene og LO) sin andel av den økningen vil være om lag 590 millioner kroner. SpareBank 1 SMNs andel av denne økningen (19,5 prosent) utgjør om lag 115 millioner kroner og vil eventuelt inntektsføres i løpet av 2020.

Et eventuelt ekstraordinært eller ordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS vil være betinget av kapitalsituasjonen, beslutninger i selskapets styrende organer og regelverket for ekstraordinært utbytte fra finansforetak på det aktuelle tidspunkt.

Ny strategi

Styret vedtok i desember ny strategi for konsernet. Strategien beskriver konsernets overordnede ambisjoner og prioriteringer frem mot 2023.

SpareBank 1 SMN skal være det ledende finanshuset i Midt-Norge, og blant de best presterende i Norden. SpareBank 1 SMN skal skape finansielle verdier, bygge samfunnet og ta sin del av ansvaret for en bærekraftig utvikling.

Strategien fastsetter følgende mål for konsernet:

SpareBank 1 SMN skal være blant de best presterende i Norden.

- **Lønnsom** med 12 prosent egenkapitalavkastning
- **Solid** med ren kjernekapitaldekning på 16,9 prosent. Utdelingsgrad om lag 50 prosent
- **Effektiv**. Årlig kostnadsvekst i konsernet skal begrenses til 2,0 prosent innenfor eksisterende virksomhet
- **Styrket markedsposisjon**. Ambisjon om å være nummer 1 innen konsernets virksomhetsområder
- **Flere fornøyde kunder**. Ambisjon om å ha de mest fornøyde kundene innen alle virksomhets- og markedsområder
- **Stolte og engasjerte ansatte**. Ambisjon om å ha de mest engasjerte medarbeiderne i finansbransjen i Norge
- **Kvalitet** i alt vi gjør

SpareBank 1 SMN skal bygge videre på sine sterke sider - konsernet har levert høy avkastning over tid og har sterke kunderelasjoner. Kundetilbud og markedsposisjon skal styrkes, og effektiviteten i konsernet skal forbedres. Samspillet mellom konsernets ulike virksomheter skal forsterkes.

Fem strategiske prioriteringer løftes i strategiperioden

- Skape Ett SMN
- Øke digitalisering og bruk av innsikt
- Ledende an i utviklingen av sparebank-Norge
- Integrere bærekraft i forretningen
- Utnytte kraften i eiermodellen

For å realisere målene i konsernstrategien og øke konkurransekraften er det iverksatt et forbedringsprogram, «Ett SMN». «Ett SMN» er et omfattende program for lønnsomhetsforbedring gjennom økt synergiuttak, økte inntekter, kostnadseffektivisering og bedret kapitalutnyttelse.

Utsikter

Resultatet året sett under ett er godt med en avkastning på 13,7 prosent. Resultatet i fjerde kvartal er ikke tilfredsstillende, til tross for god underliggende drift. Fjerde kvartal er preget av underskudd i SpareBank 1 Gruppen, lav avkastning på finansielle investeringer og høyere tap på utlån.

Tapene i 2019 er høyere enn i 2018, og er i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet. Tap på utlån er på et lavt nivå, og banken forventer at tapene fortsatt vil være på et lavt nivå.

Utviklingen i regional økonomi er tilfredsstillende med lav ledighet og fortsatt vekst i økonomien, selv om mangel på arbeidskraft er en begrensende faktor. Bankens forventningsbarometer viser avtagende optimisme i næringslivet.

Konsernets nye strategi danner et godt grunnlag for styrket konkurransekraft og videreutvikling av konsernets forretningsområder. Konsernet er godt posisjonert med lønnsomme forretningsområder som gjennom samhandling i «Ett SMN» har et betydelig potensial, og gir et godt grunnlag for å nå de finansielle mål.

Konsernet har gjennom mange år forbedret effektiviteten i eksisterende virksomheter. I 2019 har kostnadsveksten vært for høy. Styret er ikke fornøyd med utviklingen, og det er derfor målsatt at kostnadsveksten ikke skal overstige to prosent årlig for eksisterende virksomhet.

«Ett SMN» er et omfattende program for lønnsomhetsforbedring gjennom økt synergiuttak, økte inntekter, kostnadseffektivisering og bedret kapitalutnyttelse. Programmet omfatter alle forretningsområdene og støttefunksjonene i konsernet.

SpareBank 1 SMN har tatt en sentral rolle som pådriver i utviklingen av SpareBank 1-alliansen, Vipps og etableringen av Fremtind. Videre tilbyr SpareBank 1 SMN produkter og tjenester til en rekke sparebanker i og utenfor SpareBank 1-alliansen. Styret vurderer at banken er godt posisjonert ved strukturendringer.

Samarbeidsavtalen med LO gir muligheter for ytterligere vekst i personkundemarkedet både i regionen og nasjonalt. Dette krever en betydelig salgsinnsats for å rekruttere nye kunder og sikre at kundene får dra nytte av konsernets brede produkttilbud.

Konsernet skal fortsatt styrke posisjonen som den ledende banken for små bedrifter gjennom et bredt produktspekter, gode digitale løsninger og kompetente rådgivere. Vekstambisjonen i næringslivssegmentet er primært rettet mot små og mellomstore bedrifter.

Ren kjernekapitaldekning er økt til 17,2 prosent, og er i tråd med nytt mål på 16,9 prosent. Uvektet kapitaldekning på 7,5 prosent viser at banken er solid.

Styret vil foreslå at 53,6 prosent av konsernresultatet utbetales som kontantutbytte tilsvarende kroner 6,50 per egenkapitalbevis (kroner 5,10) og 474 millioner kroner (373 millioner) som samfunnsutbytte. Av samfunnsutbyttet benyttes 200 millioner kroner (80 millioner) direkte til utdelinger og 274 millioner kroner til Sparebankstiftelsen. Dette er realisering av strategien om å styrke eierskapsmodellen.

Styret er godt fornøyd med konsernets resultater i 2019. Initiativer knyttet til ny strategi vil ytterligere styrke konsernets konkurransekraft.

Trondheim, 5. februar 2020
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjørdal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Christian Stav

Mette Kamsvåg

Tonje Eskeland Foss

Morten Loktu

Janne T. Thomsen

Christina Straub
Ansatterepresentant

Inge Lindseth
Ansatterepresentant

Jan-Frode Janson
Konsernsjef